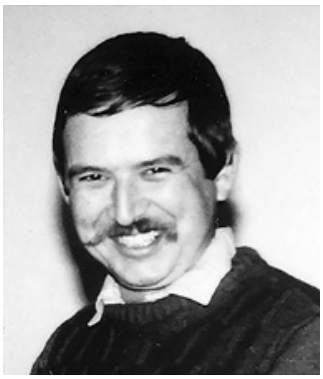
proLékaře.cz | 21.11.2026

MUDr. Josef Pleskot

Chceš-li postavit loď, nesmíš poslat muže, aby sehnali dřevo a připravovali nástroje, ale nejprve musíš ve svých mužích vzbudit touhu po nekonečných dálkách otevřeného moře. (Antoine de Saint-Exupéry)

Přátelství je součást lidského štěstí. (Jan Werich)

Dne 19. 11. 2020 nás po těžké nemoci opustil vzácný kolega, kamarád a přítel, a zároveň učitel a rádce MUDr. Josef Pleskot.

MUDr. Josef Pleskot se narodil dne 4. 7. 1949 v Chrudimi. V průběhu studií na Střední všeobecné vzdělávací škole v Pardubicích se mu v rámci výuky biologických věd poštěstilo se spolužáky navštívit demonstrační pitvu na Patologicko-anatomickém oddělení Nemocnice v Pardubicích. Komentovaná návštěva na pitevně pro něj byla prvním kontaktem se světem medicíny a vzbudila v něm zároveň i velmi intenzivní zájem o nástrahy a tajemství pitevního provozu – jak sám říkal, byla pro něj prvotním a zásadním impulsem, který předznamenal jeho následující profesní směřování. Po zakončení střední školy a úspěšné maturitě v roce 1967 dále na pardubické pracoviště patologie pravidelně docházel jako brigádník a z pozice prázdninového pitevního sanitáře a volnočasového návštěvníka poctivě pronikal do problematiky pitev a později i nekroptické diagnostiky. Měl velké štěstí – tehdejší primář pracoviště MUDr. Miroslav Hub, zkušený patolog, výtečný pedagog a distingovaný člověk ze „staré školy" nejenom že nebránil mladému člověku v jeho zájmu nahlédnout do odborného lékařské problematiky, nýbrž naopak jej aktivně podporoval a umožňoval pod kontrolou provádět pitvy, hodnotit pitevní nálezy i odečítat mikroskopické preparáty. Vzhledem k tomu, že nedílnou součástí pracoviště v té době byl také soudnělékařský provoz, seznámil se prvně i s tímto specifickým zdravotnickým oborem, a jeho zájem o soudní lékařství dále narůstal během studií na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové.

V průběhu vysokoškolských studií postupně eliminoval (dle svých slov) jednotlivé klinické zdravotnické obory a cíleně, coby student pedagogicky veden nestory a velikány patologie profesory MUDr. A. Fingerlandem, DrSc., MUDr. V. Vortelem, DrSc., a MUDr. Z. Nožičkou, DrSc., „kráčel" za patologií, které nakonec ze všech ostatních zůstal konkurovat obor jediný – soudní lékařství. Po úspěšné promoci v roce 1973 tak byly pro něj tyto dva obory logickou volbou. Z kolegiality, a současně i s ohledem na své pardubické kořeny a zázemí nezištně přenechal volné místo na královéhradeckém soudnělékařském pracovišti svému spolužákovi z ročníku, aby sám k 1. 7. 1973 nastoupil na Patologicko-anatomické oddělení Nemocnice v Pardubicích, které již dobře znal. V témže roce byl na jeden rok povolán k výkonu základní vojenské služby, kterou coby nezbytné zlo absolvoval s nadhledem sobě vlastním – z pozice čerstvě vystudovaného lékaře a zatvrzelého „nevojáka" diagnostikoval a ošetřoval běžné zdravotní lapálie vojínů i vyšších šarží, a s nálepkou patologa se stal platným dočasným ošetřujícím lékařem vojenské posádky.

Po návratu na pardubickou patologii, pod primářským vedením MUDr. M. Huba a posléze MUDr. I. Šteinera (později emeritní přednosta Fingerlandova ústavu patologie Fakultní nemocnice Hradec Králové, děkan Lékařské fakulty v Hradci Králové a univerzitní pedagog), a za mentorského dohledu profesora MUDr. V. Vortela, DrSc., dále rozvíjel a zdokonaloval své znalosti a praktické dovednosti, a to nejenom v pitevním provozu, ale i v rutinní klinické bioptické diagnostice, přednášel, publikoval a aktivně se podílel na organizaci chodu pracoviště. V roce 1977 úspěšně složil I. atestaci z patologické anatomie a od roku 1978 na pardubickém patologicko-anatomickém oddělení působil jako ordinář pro cytodiagnostiku, aby se v následujících letech postupně vypracoval na pozici samostatného odborného lékaře, provádějícího vysoce náročnou a zodpovědnou diagnostickou činnost včetně mikroskopické hodnocení neodkladných peroperačních (tzv. zmrazovacích) biopsií, jejichž výsledek bezprostředně rozhoduje o radikalitě prováděného operačního zákroku.

Soudní lékařství však o svého věrného a cílevědomého přívržence nepřišlo. V roce 1987 se MUDr. Josef Pleskot rozhodl následovat svůj sen a trvající zájem o soudní lékařství, a nastoupil na tabulkové místo lékaře do Fakultní nemocnice Hradec Králové na pozici lékaře soudnělékařského oddělení Krajského ústavu národního zdraví, kde v roce 1989 úspěšně složil nástavbovou atestaci ze soudního lékařství, a v témže roce byl Krajským soudem v Hradci Králové jmenován znalcem v oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství. Na královéhradeckém Ústavu soudního lékařství setrval až do svého odchodu do důchodu v roce 2012. Pod vedením přednosty pracoviště prof. MUDr. Milana Srcha, CSc., a ve spolupráci s primářem MUDr. Jaromírem Hrubeckým a kolegy MUDr. Petrem Lacinou, MUDr. Radovanem Havlem a doc. MUDr. Petrem Hottmarem, CSc., si velmi rychle osvojil specifické soudnělékařské uvažování a stal se nejenom platným členem lékařského sboru, ale v roce 2001 také primářem pracoviště (tj. zástupcem přednosty pro léčebně-preventivní péči) a posléze i jednou z nepřehlédnutelných vůdčích a uznávaných autorit, a to nikoliv pouze na svém domovském pracovišti, ale rovněž v soudnělékařské obci České republiky. Za své největší učitele soudního lékařství vždy považoval především profesora Milana Srcha, docenta Přemysla Klíra, a dále profesory Lubomíra Neorala, Josefa Korbičku a Stanislava Hájka. Na královéhradeckém pracovišti do rutinního provozu zavedl nové sérologické metody a rozšířil diagnostický rejstřík histologických a doplňkových laboratorních metod. MUDr. Josef Pleskot se s chutí věnoval praktickému soudnímu lékařství v celé šíři jeho záběru. Vzhledem ke své praxi patologa, kterou často s povděkem kvitoval a o níž se rád a spolehlivě opíral, bylo-li to zapotřebí, měl velmi blízko k problematice patologie srdce a oběhového systému ve vztahu k náhlému úmrtí. Jako zkušený soudní lékař pak našel cíle svého zájmu v sebevražedné fenomenologii, diagnostice násilné smrti v dětském věku, a především problematice násilí proti krku a dušení. Coby zkušený a praxí již prověřený

proLékaře.cz | 21.11.2026

znalec ve svém oboru byl vyhledáván orgány činnými v trestním řízení za účelem posuzování závažných a složitých kauz ublížení na zdraví. Za vrcholy své znalecké soudnělékařské praxe považoval svou profesní účast na vyšetřování rozsáhlé kauzy vraždících manželů Stodolových, a dále případ tzv. „heparinového vraha" Petra Zelenky, který posuzoval, s podporou odborných konzultantů, samostatně.

V roce 2001 MUDr. Josef Pleskot zahájil práci na koncepci výstavby nového pavilonu soudního lékařství v centrálním areálu Fakultní nemocnice Hradec Králové. Ačkoliv v této době ze zamýšleného záměru nakonec sešlo z finančních důvodů, ale i nepříznivého náhledu tehdejšího vedení nemocnice na pozici a význam soudního lékařství, podařilo se záměr za podpory současného vedení Ústavu soudního lékařství i Fakultní nemocnice uchopit v roce 2008, kdy byla zahájena nová jednání a práce na projektové dokumentaci. Rutinní provoz Ústavu soudního lékařství ve zcela nové a moderně vybavené budově byl zahájen na začátku roku 2013, po hříchu však již bez svého přímluvce a autora záměru MUDr. Josefa Pleskota, který o rok dříve odešel do důchodu.

MUDr. Josef Pleskot se rád a s chutí věnoval přednáškové činnosti pro studenty Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové, s gustem však přednášel především jednotlivým složkám orgánů činných v trestním řízení – v rámci Instrukčně metodického zaměstnání Policie České republiky a odborných akcí soudů nejrůznějších instancí a státních zastupitelství. Díky své schopnosti přesně se vyjádřit k diskutované věci, zároveň však i umu v pravé chvíli odlehčit často velmi závažné téma a nahlédnout na ně z přirozeně lidského nadhledu byl velmi žádaným a vyhledávaným přednášejícím – takového si jej pamatujeme z pravidelných ročníků Soudnělékařského dne pro orgány činné v trestním řízení, pořádaných naším pracovištěm, odborných celorepublikových kongresů a přednáškových soudnělékařských akcí, i ze setkávání dopisovatelů Kriminalistického sborníku, mezi které patřil a vždy se hrdě řadil. Vždy s každým jednal jako rovný s rovným a nikdy neměl potřebu vystupovat z pozice nadřízeného – i díky tomu si získal řadu přátel nejenom mezi kolegy, ale i policisty, soudci a státními zástupci, se kterými byl v každodenním pracovním kontaktu. Kdo jej pak zažil coby spíkra a pitvajícího lékaře v jedné osobě v rámci demonstračních pitev, ten jistě nezapomene na jeho zručnost, břitký, suchý až lehce cynický humor, a pohotovost, s jakou úspěšně odrážel i často velmi nečekané a záludné otázky.

MUDr. Josef Pleskot vychoval dvě generace královéhradeckých soudních lékařů, kteří mu vděčí nejen za předání základů soudnělékařského řemesla, ale i za následný profesní růst, první znalecké krůčky, vždy aktuální myšlenky a připomínky, a otevírání obzorů, které se obvykle stávají dostupnými až s věkem a praxí. Svým nejmladším kolegům vždy velmi ochotně přispěl radou a nezištně předával své bohaté zkušenosti a znalosti jak z patologie, tak soudního lékařství, a to bez ohledu na vlastní pracovní úkoly, drahocenný čas i osobní trampoty. Při zpětném ohlédnutí lze říci, že právě kontakt s nejmladšími kolegy a společné diskuze nad soudnělékařskými tématy jej coby emeritního primáře těšily ze všeho nejvíce. MUDr. Josef Pleskot pravidelně docházel na své domovské pracoviště, intenzivně se zajímal o dění na ústavu, aktivně vypomáhal se školením nejmladších kolegů a se stážemi v rámci postgraduálního specializačního vzdělávání. Současně působil jako člen Poradního sboru pro znalecké otázky při Krajském soudu v Hradci Králové a byl také pilným dopisovatelem Kriminalistického sborníku.

Přes všechny nesporné odborné a profesní kvality byl MUDr. Josef Pleskot především dobrým člověkem. Člověkem, který nikdy nenechal kamaráda na holičkách, obětoval volný čas, aby kolegovi nebo příteli vypomohl službou či upřímnou radou a dobrým slovem, který dokázal poslouchat a rád diskutoval i o nepracovních otázkách všedního dne. Vždy byl obklopen dychtivými posluchači, a pokud snad usedl ke stolu jako první, brzy byl právě jeho stůl v obležení kolegů a známých – vždy byl již z dálky slyšet jeho pevný a čistý hlas s perfektní artikulací a důrazem na ta správná slova, a smích, který navozoval pohodu a klid. Pamatujeme si jej jako zapáleného lyžaře, šněrujícího rozvážnými pravidelnými oblouky sněhový manšestr, jako člověka sedícího u rozpitého džbánku ve vybrané kavárně a vybrané společnosti, jsa zahalen modrým oparem tabákového kouře, zasvěceně glosujícího aktuální události, rozdávajícího dobrou náladu na potkání.

Neskutečně miloval svou rodinu, manželku, své dvě dcery a především vnoučata, kterým se snažil v posledních letech být co nejblíže, sdílet s nimi první kroky, slova a neobyčejné dětské radosti, a jako děda je směřovat k tomu, co činí život nejhodnotnějším – k přátelství, víře, že mohu dokázat to, po čem toužím a co mě naplňuje, obyčejné, ale o to vzácnější člověčině.

MUDr. Josef Pleskot, Pepa, Pepík, nás nikdy a za žádných okolností neopustil. Až nyní, poprvé … Ale jeho životní esence nás provází nadále. Prakticky není dne, kdy bychom si nepřipomněli některý z jeho skvělých bonmotů, různých komentářů, či nějakou z jeho neocenitelných profesních či životních rad. Je to snad také ta nejlepší odpověď na otázku, jaký je smysl a cíl lidského života – zůstat v tom nejlepším slova významu dobře zapsán v srdci své rodiny, přátel a kolegů, a tak i navzdory smrti vlastně žít stále.

Měli jsme velké štěstí, že jsme mohli být s ním, když on byl s námi, že jsme se od něj mohli učit a vzít si od něj kus jeho síly, radosti z drobností a prostých věcí, životního moudra …že jsme mu mohli naslouchat …že tu byl pro nás. Že byl naším přítelem…

MUDr. Miroslav Šafr
prof. MUDr. Petr Hejna, Ph.D., MBA